نام و نام خانوادگی:	نام واحد آموزشی: علامه حلی۷	نوبت امتحانی: نیمسال اول	ساعت امتحان: ۸:۰۰ صبح
کلاس:	پایه: دوازدهم	رشته: ریاضی- تجربی	زمان پاسخگویی: ۸۰ دقیقه
شماره:	نام دبیر: آقای باغانی	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳	تاریخ امتحان: ۱۰/۲/ ۱۴۰۲
مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش‌پژوهان جوان دبیرستان علامه حلی (۷) تهران	**دین و زندگی۳**		تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

۱- پاسخ بر اساس آیات و روایات: **الف) باور به اینکه خداوند تنها خالق، مالک، ولیّ، ربّ و مدبر جهان است؛ علّت برای کدام آیه زیر است:** **- «بگو همانا نماز و عبادت و مرگ و زندگی‌ام برای پروردگارجهانیان است»** **- «یا مَنْ سَبقت رَحمَهُ غَضبَه»** **ب) میان عبارت شریفه «اَن عبدونی» و «اَن تقوموا للهِ» چه رابطه‌ای برقرار است؟** **پ) عبارت شریفه «ذلک به ما قدمّت اَیدیکُم ...» بیانگر کدامیک از شواهد وجود اختیار در انسان است؟** **ت) هر کدام از عبارات «والذین کذّبوا بآیاتنا» و «ولکن کذّبوا فَاخذناهم» مؤید چه سنتی از سنت‌های الهی است؟** **ث) آیه ۵۴ سوره انعام: «پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است» اشاره به کدام سنت الهی دارد؟** **ج) آنجا که در قرآن خداوند برای یوسف (ع) اوصافی نقل می‌کند او را به مقام ..... رسیده می‌داند.** **ح) آیه «... سَنَستَدرِجُهُم مِنْ حَیثُ لا یَعلمون و اُملی لهم اِنَّ کیدی متینٌ» بیانگر کدام مرتبه توحید نظری است؟**	**۳/۵**
۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. **الف) خداوند پاداش کار نیک را چند برابر و کیفر کار بد را به اندازه خودش می‌دهد و این نشانه ..... الهی است.** **ب) در علل عرضی چون عوامل نقش ..... و ..... بر هم دارند حذف هر عامل باعث حذف ..... می‌شود.** **پ) «گر نبودی اختیار این شرم چیست/ این دریغ و خجلت و آزرم چیست» به ..... از شواهد وجود اختیار اشاره دارد.** **ت) بندگی خالصانه خدا پاداش‌هایی دارد که در ..... و ..... ما فراتر است.** **ث) عملی را که از جهت کمیّت و کیفیت و زمان و مکان بررسی کنیم دارای حُسن ..... خواهد بود.** **ج) روح و محور و زندگی غیر دینی..... و روح و محور زندگی دینی ..... است.** **ح) جعفربن ابی‌طالب در تعریف قوم جاهلی گفت، بت می‌پرستیدیم، ..... و ..... قطع می‌کردیم.** **خ) جریان تکفیری، یک جریان فکری ..... و ..... است.** **د) اندیشه مانند بذری است که برگ و بار آن به صورت ..... می‌گردد.**	**۳/۷۵**
۳- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. **الف) جهان همواره و هر آن مستقل از خداوند به بقا و زندگی خود ادامه می‌دهد.** **ب) جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند اگر در راه خدا قدم بردارند خداوند آنها را کمک خواهد کرد.** **پ) آیه شریفه «ام جعلوا لِلهِ شرکاء» شرک در ولایت است.** **ت) «سر ارادت ما و آستان حضرت دوست/ که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست» بعد اجتماعی توحید عملی است.** **ج) فرعون که می‌گفت «اَنا ربکم الاعلی» شرک در خالقیت داشت.** **چ) از آثار سوء شرک می‌توان تبدیل جامعه توحیدی به جامعه طاغوتی را نام برد.** **ح) از میوه‌های درخت اخلاص دوری از گناهان و تلاش برای انجام واجبات است.** **خ) اختیار یک حقیقت وجدانی و مشهود است.** **د) احسان به والدین و امانت‌داری زندگی را بهبود می‌بخشد.**	**۲/۲۵**
«ادامه سؤالات در صفحه دوم»	

www-kanoon-ir

۴- کشف رابطه * یک مورد اضافه است. — **۲/۵**

الف) عام‌ترین و فراگیرترین سنت الهی	**تقرب و نزدیکی به خدا**
ب) علت برای توحید در ولایت	**توحید در خالقیت**
پ) رابطه دو سویه و متقابل	**امتحان و ابتلاء**
ت) هدف ازخلقت انسان	**آگاهی و دانش**
ث) سرچشمه بندگی	**توحید در مالکیت**
----	**بعد فردی و اجتماعی توحید**

۵- پاسخ کوتاه: — **۳**

الف) پیامبر (ص) راهیابی شرک به دل انسان را به چه تشبیه فرموده‌اند؟

ب) در راه‌های تقویت اخلاص، میان معرفت به خدا و ایمان چه رابطه‌ای برقرار است؟

پ) خداوند لقمان را در قرآن با چه صفتی توصیف کرده است؟

ت) اختیار به چه معناست؟

ث) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از چیست و بیانگر قضا الهی است یا قدر الهی؟

ج) هر انسانی در زندگی خود به وسیلهٔ چه اموری مورد آزمایش الهی قرار می‌گیرد؟

۶- جلوه‌های سنت امداد خاص یا توفیق الهی را نام ببرید.	**۰/۵**
۷- چهار نمونه از سنت سبقت رحمت بر غضب الهی را نام ببرید و بگوئید سخت‌ترین سنت الهی کدام است؟	**۱/۵**
۸- نزول بلا و عدم استجابت دعا ثمره چیست؟	**۰/۵**
۹- آیا قضا و قدر الهی مانع اختیار انسان است؟ شرح دهید.	**۱**
۱۰- حضرت علی (ع) تمام اخلاص را در چه می‌دانند و علت وجوب روزه را چه بیان می‌کنند و بنویسید انسان حکیم کیست؟	**۱/۵**
	۲۰

www.kanoon.ir

به نام خدا

پاسخ دین و زندگی ۳، علامه حلی ۷ تهران

مؤلف پاسخنامه: علی اکبر افتخاری، رتبه ۴ کشوری انسانی

۱) الف_بگو همانا نماز و عبادت و مرگ و زندگی ام برای پروردگار جهانیان است.
ب_لازم و ملزوم یکدیگرند(علیت)
پ_مسئولیت پذیری
ت_املاء و استدراج_ تاثیر اعمال انسان در زندگی او
ث_سبقت رحمت بر غضب
ج_مخلصین
ح_توحید در ربوبیت
۲)الف_رحمت الهی(سبقت رحمت بر غضب)
ب_متفاوت و مستقل(با مشارکت هم) _پدیده(معلول)
پ_احساس رضایت یا پشیمانی
ت_در ذهن ما نمی گنجد و از تصور و تخیل ما فراتر است
ث_فعلی
ج_شرک_توحید
ح_مرتکب زشتی ها می شدیم و پیوند خویشاوندی را قطع می کردیم

www-kanoon.ir

خ_خشک و غیرعقلانی
د_اعمال
۳_الف)غ ب)ص پ)غ ت)غ ج)غ چ)ص
ح)غ خ)ص د)ص
۴_الف) امتحان و ابتلاء
ب)توحید در مالکیت
پ)بعد فردی و اجتماعی توحید
ت)تقرب و نزدیکی به خداوند
ث)آگاهی و دانش
۵_الف) از راه رفتن مورچه ای سیاه در شب تاریک بر تخته سنگی سیاه پنهان تر است.
ب_هرچه معرفت به خدا بیشتر شود، ایمان انسان افزایش می یابد و هرچه ایمان بیشتر شود انسان مخلص تر میشود
پ_حکیم
ت_اختیار که به معنای توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن است، حقیقتی وجدانی و مشهود است.
ث_ناشی از اراده الهی و خواست خدا و بیانگر تقدیر الهی
ج_با هر امر خیر و شری؛ بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت...
۶_نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت_ ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مومن
۷_آمرزش گناهان با توبه، آمرزش برخی گناهان با انجام کار نیک، حفظ ابروی بندگان گناهکار، پذیرش عبادت اندک

www.kanoon.ir

و رضایت سریع از کسی که طلب امرزش کرده_ ابتلاء
۸_ظلم به دیگران و افزایش گناه اعم از فردی و اجتماعی
۹_فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد، زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ میداد، انسان نمیدانست باید دست به چه انتخابی بزند. همچنین وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار باشد.در فعل اختیاری تا زمانی که ما اراده نکرده ایم کاری انجام نمی پذیرد در عین حال وجود ما، اراده و عملی که از ما سر می زند وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده و خواست خداوند است و منافاتی با آن ندارد.
۱۰_تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است، علت وجوب روزه ازمایش اخلاص مردم است و انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می رسد که می تواند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.